særlige for dem, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller dem fra alle andre og derfor individualiserer dem på lignende måde som adressaten.

5. Hvis en sagsøger i stævningen fremsætter en anmodning om at få fastslået det eventuelle tab, som følger af den anfægtede retsakt, og hvis han under de skriftlige og mundtlige retsforhandlinger præciserer genstanden for denne anmodning og anslår dette tabs størrelse, kan påstandene i et erstatningssøgsmål, som er angivet i replikken, betragtes som en udvikling af påstandene i stævningen, og de kan således antages til realitetsbehandling ifølge procesreglementets artikel 38, stk. 1, litra d.

6. En ikke-annulleret retsakt kan ikke i sig selv konstituere en fejl, som krænker borgerne; disse kan derfor ikke som følge af denne retsakt kræve erstatning.

I sag 25/62,

FIRMA PLAUMANN & Co., Hamburg, repræsenteret af advokat Harald Ditges, Køln, med valgt adresse hos hr. Audry, Fédération des commerçants, 8, avenue de l'Arsenal, Luxembourg

sagsøger,

mod

KOMMISSIONEN FOR DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB, repræsenteret af Hubert Ehring, juridisk rådgiver ved de europæiske udøvende organer, som befuldmægtiget, bistået af Ernst Steindorff, professor i retsvidenskab ved universitetet i Tübingen, med valgt adresse hos Henri Manzanarès, sekretær ved de europæiske udøvende organers juridiske tjeneste, 2, place de Metz, Luxembourg

sagsøgt,

angående:

— annullation af Kommissionens beslutning S III 03079 af 22. maj 1962, hvorved Forbundsrepublikken Tyskland nægtes ret til delvis at ophæve den gældende toldsats for »mandariner og klementiner, friske«, indført fra tredjelande;

— betaling af en erstatning på DM 39 414,01

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten A. M. Donner, afdelingsformændene L. Delvaux og R. Lecourt, dommerne Ch. L. Hammes, R. Rossi (refererende), A. Trabucchi og W. Strauß,

generaladvokat: K. Roemer,
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Præmisser

I — Vedrørende annullationssøgsmålet

Vedrørende antagelse til realitetsbehandling

Ifølge EØF-traktatens artikel 173, stk. 2 (kan) enhver fysisk eller juridisk person . . . . . indbringe klage over beslutninger, ... som skønt de er udformet i form af . . . . eller en beslutning rettet til en anden person, dog berører ham umiddelbart og individuelt;

sagsøgte hævder, at ordene en »anden person« i dette stykke ikke henviser til medlemsstaterne som statsmagt, og at private følgelig ikke kan anlægge et annullationssøgsmål imod de beslutninger fra Kommissionen eller Rådet, som er rettet til sådanne adressater;

imidlertid hjemler traktatens artikel 173, stk. 2 private søgsmålsret imod beslutninger, der er rettet til en »anden person« og som berører dem umiddelbart og individuelt, mens denne artikel hverken præciserer eller begrænser rækkevidden af denne ordlyd;

den ovennævnte bestemmelses ordlyd og grammatiske betydning berettiger den bredest mulige fortolkning;

i øvrigt kan de bestemmelser i traktaten, som vedrører borgernes søgsmålsret, ikke fortolkes indskrænkende;

følgelig kan man ikke, når traktaten er tavs vedrørende dette punkt, formode at der har været ønsket en begrænsning i denne henseende;

herefter kan sagsøgtes opfattelse ikke betragtes som berettiget;

sagsøgte hævder desuden, at den anfægtede beslutning ifølge selve sin natur er en forordning, der er vedtaget i form af en individuel beslutning, og som derfor er unddraget sagsanlæg fra private på samme måde som de normative retsakter med almen gyldighed;

imidlertid fremgår det af EØF-traktatens artikler 189 og 191, at beslutningen er karakteriseret ved det begrænsede antal adressater, som den er rettet til; for at afgøre om det drejer sig om en beslutning, må det således undersøges, om den omhandlede retsakt berører bestemte personer;

den omtvistede beslutning er rettet til regeringen for Forbundsrepublikken Tyskland og nægter at give denne tilladelse til delvis at ophæve den gældende toldsats på visse varer importeret fra tredjelande;

følgelig skal den anfægtede retsakt betragtes som en beslutning, der berører en bestemt person, og som kun har bindende virkninger for denne;

ifølge traktatens artikel 173, stk. 2 kan private anlægge annullationssøgsmål imod beslutninger, som, skønt de er rettet til en anden person, berører dem umiddelbart og individuelt, men i nærværende sag bestrider sagsøgte, at den omtvistede beslutning berører sagsøgeren umiddelbart og individuelt;

man må først undersøge, om den anden betingelse for sagens antagelse til realitetsbehandling er opfyldt, eftersom det bliver overflødigt at undersøge, hvorvidt beslutningen berører sagsøgeren individuelt, hvis han ikke berøres umiddelbart af denne;

andre personer end en beslutnings adressater vil kun kunne påstå, at de berøres individuelt, hvis denne beslutning rammer dem på grund af visse egenskaber, som er særlige for dem, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller dem fra alle andre og derfor individualiserer dem på lignende måde som adressaten;

i den nærværende sag rammes sagsøgeren af den omtvistede beslutning i sin egenskab af importør af klementiner, dvs. på grund af en handelsvirksomhed, som når som helst kan udøves af hvem som helst, og således ikke kan udskille ham i forhold til den anfægtede beslutning på lignende måde som adressaten;

derfor bør det konkluderes, at det foreliggende annullationssøgsmål ikke kan antages til realitetsbehandling.

II — Vedrørende erstatningssøgsmålet

Vedrørende sagens antagelse til realitetsbehandling

Sagsøgte hævder, at påstandene i nærværende sag, som er blevet nedlagt for første gang i replikken, er blevet fremsat for sent, og at de ifølge procesreglementets artikel 38, stk. 1, litra d ikke kan antages til realitetsbehandling;

imidlertid har sagsøgeren i stævningen fremsat en anmodning om at få fastslået det eventuelle tab, som følger af den anfægtede beslutning; under de skriftlige og mundt-

lige retsforhandlinger har han præciseret genstanden for denne anmodning og har anslået tabets størrelse;

følgelig kan påstandene i erstatningsspørgsmålet betragtes som en tilladelig udvikling af de påstande, der er nedlagt i stævningen; de kan således ifølge den ovennævnte artikel 38, stk. 1 litra d antages til realitetsbehandling.

Vedrørende realiteten

Sagsøgeren har nedlagt påstand om betaling af en erstatning, hvis beløb svarer til den told og omsætningsafgift, han har skullet betale som følge af den beslutning, han samtidig har anlagt annullationssøgsmål imod;

under disse omstændigheder må det fastslås, at det tab, som sagsøgeren påstår at have lidt, støttes på denne beslutning, og at der med erstatningssøgsmålet i virkeligheden sigtes mod en ophævelse af de retsvirkninger, som den omtvistede beslutning har medført for sagsøgeren;

i den foreliggende sag er den anfægtede beslutning ikke blevet annulleret;

en ikke-annulleret forvaltningsakt kan ikke i sig selv konstituere en fejl, som krænker borgerne; disse kan således ikke som følge af denne retsakt kræve skadeserstatning;

Domstolen kan ikke ved et erstatningssøgsmål fastsætte foranstaltninger, der vil ophæve retsvirkningerne af en beslutning, som ikke er blevet annulleret;

sagsøgerens påstande må således forkastes, idet de savner fornødent grundlag.

På grundlag af disse præmisser,

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

idet den forkaster enhver anden videregående eller hermed uforenelig påstand:

1. **Annullationssøgsmålet afvises fra realitetsbehandling.**
2. **Erstatningssøgsmålet forkastes, idet det savner fornødent grundlag.**

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 15. juli 1963.

A. Van Houtte
Justitssekretær

A. M. Donner
Præsident